

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/12927,Kosciol-i-kultura-niezalezna.html>
2019-10-20, 10:32

Kościół i kultura niezależna

Kościół i kultura niezależna, red. Bogusław Tracz, Katowice 2011, 302 s.

Dla każdego, kto choć trochę doświadczył atmosfery lat osiemdziesiątych XX w. w PRL, oczywista jest ogromna rola, jaką odegrał Kościół katolicki we wspieraniu niezależnych inicjatyw społeczeństwa. Faktycznie świątynie i budynki parafialne stały się miejscem swoistego azylu dla działaczy opozycyjnych i ludzi pragnących wyrwać się spod totalnej kurateli komunistycznego państwa. Jednym z fenomenów tych lat był związek Kościoła, zwłaszcza zaś niektórych prężnych ośrodków, z ludźmi kultury. Jak nigdy wcześniej tworzone grupy duszpasterskie z myślą o zrzeszaniu twórców, organizowano dla nich rekolekcje, stwarzano możliwość podejmowania dyskusji oraz prezentowania na spotkaniach ze społeczeństwem dorobku artystycznego i naukowego bez uciążliwego pancerza państwowej cenzury. Zjawisko to ma wiele aspektów i ze wszech miar zasługiwało na naukowe udokumentowanie. Mimo upływu dwudziestu lat od upadku systemu komunistycznego w Polsce nie zostało to jednak zrealizowane, choć ukazywały się prace dotyczące niektórych ośrodków czy duszpasterstw w Polsce. Tym większe znaczenie mają badania podjęte z inicjatywy Biura Edukacji Publicznej Oddziału IPN w Katowicach i przygotowana do druku publikacja. Składa się ona z dwóch zasadniczych części: wystąpień zaprezentowanych podczas konferencji naukowej na Jasnej Górze oraz zapisów

konferencji panelowych w Katowicach i
Krakowie.

Z recenzji ks. prof. Bogdana Stanaszka

SPIS TREŚCI

Bogusław Tracz

Wstęp

Jan Żaryn

Kultura niezależna w Kościele katolickim w Polsce 1981-1989. Szkic do portretu

ks. Jerzy Myszor

*Kultura niezależna w Kościele - zagrożenie czy szansa? Na podstawie doświadczeń
w diecezji katowickiej*

Roman Graczyk

W systemie i poza systemem. Krakowski Klub Inteligencji Katolickiej (1956-1989)

Ewelina Małachowska

*Duszpasterstwa akademickie a kultura niezależna w Kościele w latach
osiemdziesiątych, ze szczególnym uwzględnieniem Górnego Śląska*

Bogusław Tracz

*Spotkania wielu. Dni i Tygodnie Kultury Chrześcijańskiej w miastach aglomeracji
górnos Śląskiej w latach osiemdziesiątych XX wieku*

Tadeusz Boruta

*Pokolenie '80 - niezależne malarstwo młodych w wystawienniczym ruchu
przykościelnym*

Daniel Przystek

Scena bez kłamstw. Teatr w kościele po 13 grudnia 1981 roku

Łucja Marek

*Symbioza Kościoła krakowskiego z kulturą niezależną w latach osiemdziesiątych
XX wieku*

Janusz Kotański

„Lux in tenebris”. Artyści a Kościół w Warszawie w latach stanu wojennego

Kamil Stiel

*Wyspy wolności - działalność Duszpasterstwa Środowisk Twórczych i Klubu
Inteligencji Katolickiej we Wrocławiu w latach osiemdziesiątych XX wieku*

Mariusz Krzysztofiński

Parafia Matki Bożej Królowej Polski w Stalowej Woli - oaza kultury niezależnej

o. Jan Golonka OSPPE

Religijno-patriotyczny zryw Polaków lat osiemdziesiątych w dokumentach i w

sztukach przedstawieniowych z jasnogórskiej skarbnicy

„Kościół a kultura niezależna”

Zapis konferencji panelowej zorganizowanej w Katowicach 21 stycznia 2010 r.
ks. Jerzy Myszor, Maciej Bieniasz, Roman Kalarus, Julian Gembalski, Józef Skrzek,
Bogusław Kierc, Andrzej Makowiecki, Jerzy Wuttke, ks. Stanisław Puchała, Jerzy
Brukwicki

„Symbioza Kościoła krakowskiego z kulturą niezależną w latach osiemdziesiątych”

Zapis konferencji panelowej zorganizowanej w Krakowie 11 lutego 2010 r.
Łucja Marek, Marek Lasota, Jacek Berwald, ks. Stefan Misiniec, Marek Cholewka, o.
Andrzej Zonko, o. Jan A. Kłoczowski, Jerzy Woziwodzki, Stanisław Kania, Jan L.
Franczyk, Sławomir Kuza, Danuta Michałowska, Piotr Augustynek, Tadeusz Boruta,
Zbigniew Galicki, Stanisław Markowski, Stanisław Rodziński, Leszek Wójtowicz

Aneks nr 1

Kościół krakowski i kultura niezależna – kalendarium ważniejszych wydarzeń
(1980–1989)

Aneks nr 2

Programy Tygodni Kultury Chrześcijańskiej w Krakowie (1980–1989)

Wykaz skrótów

Indeks osób, pseudonimów i kryptonimów

Indeks geograficzny

PLIKI DO POBRANIA

[\(. 15.94 KB\)](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Księgarnie](#)[Księgarnia internetowa](#)[Oddziały IPN](#)[Sprzedaż wysyłkowa](#)[Dostępność Biuletynu](#)
[IPN w placówkach Poczty Polskiej](#)